

Αριθμ. Πρωτ. ΕΠΙΚΑΙΡΩΝ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ: 820
Ημερομ. Κατάθεσης: 30/4/2026
Ωρα κατάθεσης: 12:34'

Αθήνα, 30 Απριλίου 2026

ΕΠΙΚΑΙΡΗ ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς την Υπουργό Πολιτισμού

Θέμα: «Η Μονεμβασιά σε κίνδυνο: Η Πολιτεία κωφεύει στην απειλή μη αναστρέψιμης βλάβης του μνημείου»

Η καστροπολιτεία της Μονεμβασιάς αποτελεί ένα από τα πλέον εμβληματικά και αναγνωρίσιμα μνημειακά σύνολα της χώρας. Πρόκειται για έναν τόπο παγκόσμιας πολιτιστικής κληρονομιάς που φέρει ακέραια τα ίχνη της βυζαντινής και μεταγενέστερης ιστορίας και που, σε συνδυασμό με το φυσικό τοπίο και την αρχιτεκτονική του, συνιστά ένα αδιάσπαστο σύνολο μοναδικής αξίας. Για το λόγο αυτό κάθε παρέμβαση στον ομώνυμο βράχο, οφείλει να διέπεται από αυστηρότατες προδιαγραφές, πλήρη διαφάνεια και απόλυτο σεβασμό στην ακεραιότητα του μνημείου. Δυστυχώς, σύμφωνα με σοβαρές και τεκμηριωμένες καταγγελίες φορέων και πολιτών που βλέπουν συνεχώς το φως της δημοσιότητας και αφορούν τις εν εξελίξει εργασίες κατασκευής τελεφερίκ, διαπιστώνονται εκτεταμένοι εκβραχισμοί στο χώρο και πρακτικές που όχι μόνο έρχονται σε ευθεία αντίθεση με σύγχρονες αρχές προστασίας αρχαιολογικών χώρων αλλά φαίνεται να διαψεύδουν ακόμη και τις δημόσιες διαβεβαιώσεις θεσμικών οργάνων, όπως το ΚΑΣ, συνεπεία διαμαρτυρίας των κατοίκων, ότι τέτοιου είδους επεμβάσεις δεν θα πραγματοποιηθούν.

Τα ζητήματα που εγείρονται, αναφορικά με τη νομιμότητα και την ασφάλεια των εργασιών, είναι εξόχως σημαντικά καθώς αφορούν στην απουσία δημοσιοποιημένων μελετών γεωλογικής σταθερότητας, στην ύπαρξη και στο καθεστώς των απαιτούμενων αδειών, στις διαδικασίες έναρξης εργασιών που δίνουν την εντύπωση βιασύνης και προχειρότητας, καθώς και ανησυχίες για την ίδια τη στατικότητα του βράχου, που αποτελεί αναπόσπαστο μέρος του προστατευόμενου μνημείου. Απόδειξη των ανωτέρω, αποτελεί η πρόσφατη ανακάλυψη ιστορικής κατασκευής (πιθανότατα δεξαμενής) που ήρθε στο φως από το τρυπάνι του εκσκαφέα και όχι από τις δοκιμαστικές τομές των αρχαιολόγων όπως προαπαιτείται κατά τις εργασίες σε αρχαιολογικούς χώρους, τα κτίσματα των οποίων είναι γνωστό ότι εκτείνονται και εκτός των στενών τους ορίων. Το προαναφερθέν περιστατικό αποδεικνύει με τον πιο άμεσο τρόπο ότι η χρήση βαρέων μηχανημάτων και οι παρεμβάσεις τέτοιας έντασης, σε έναν τόσο ευαίσθητο χώρο, δημιουργεί τον ορατό κίνδυνο μη αναστρέψιμων αλλοιώσεων του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος, καταδεικνύοντας ταυτόχρονα ότι η προστασία του μνημείου δεν φαίνεται να αποτελεί προτεραιότητα του αρμόδιου Υπουργείου. Είναι προφανές βάσει των όσων προπαρατέθηκαν ότι οι εκχωρηθείσες από το αρμόδιο Υπουργείο προς τον Δήμο αρμοδιότητες για τις σχετικές εργασίες, χρήζουν επανεξέτασης ως προς την επάρκεια του τελευταίου για την ορθή και σύννομη, υλοποίησή τους, καθώς ο τρόπος αντιμετώπισης του αρχαιολογικού χώρου της Μονεμβασιάς, δεν πρόκειται απλώς για μια περίπτωση πλημμελούς διαχείρισης, αλλά για μια εξέλιξη που δύναται να οδηγήσει σε ανεπανόρθωτη βλάβη, ενός μνημείου διεθνούς σημασίας, με ευθύνη της Πολιτείας.

Κατόπιν των ανωτέρω,

Ερωτάται η αρμόδια Υπουργός:

- Με ποια ακριβώς εγκεκριμένα σχέδια, μελέτες και οικοδομικές άδειες εκτελούνται οι εργασίες στον βράχο της Μονεμβασιάς, αν αυτές περιλαμβάνουν εκβραχισμούς, καθώς και πώς εξηγείται η διάψευση των διαβεβαιώσεων που είχαν δοθεί σε θεσμικό επίπεδο με δεδομένη την πραγματική εικόνα των παρεμβάσεων που σήμερα λαμβάνουν χώρα;
- Προτίθεται το Υπουργείο να διακόψει άμεσα τις εν λόγω εργασίες έως ότου δημοσιοποιηθούν πλήρως όλες οι σχετικές μελέτες (ιδίως γεωλογικής σταθερότητας), οι διοικητικές εγκρίσεις και οι σχετικές άδειες και να προβεί σε ενδελεχή έλεγχο για την αποτροπή οποιασδήποτε μη αναστρέψιμης καταστροφής του μνημείου και την απόδοση τυχόν ευθυνών;

Ο Ερωτών Βουλευτής

Μαμουλάκης Χάρης